

Beroepscode, gedrag en beroepshouding

1. INLEIDING

Binnen de kinderopvangsector is een beroepscode ontwikkeld. Bij deze beroepscode gaat het om gedragsregels die voorschrijven wat professionele pedagogisch medewerkers doen en laten tegenover kinderen, ouders, collega's en anderen. De beroepscode vormt zo een leidraad voor het handelen en het gedrag tijdens de uitoefening van het beroep.

Een beroepscode maakt duidelijk wat er van de beroepsgroep verwacht kan worden. De beroepscode is bedoeld als middel om de kwaliteit van de beroepsuitoefening in de kinderopvang en peuterspeelzaalwerk te bewaken en te vergroten. Een beroepscode zegt hoe je je als beroepsbeoefenaar hoort te gedragen.

Samenwijs onderschrijft deze beroepscode integraal. Samenwijs is van mening dat deze code bijdraagt aan het realiseren van de kernwaarden van Samenwijs, die aan het eind van deze beroepscode zijn opgenomen. De beroepscode maakt onderdeel uit van het personeelsbeleid. Deze beroepscode is van toepassing op alle Samenwijs-medewerkers; punt 2 en 3 hebben met name (maar niet uitsluitend!) betrekking op de pedagogisch medewerkers en punt 4 heeft betrekking op de overige medewerkers.

2. INHOUD BEROEPSCODE

a. Algemene uitgangspunten bij de beroepsuitoefening

- De pedagogisch medewerker verzorgt en begeleidt het kind met respect, zonder onderscheid te maken in levensbeschouwing, waarden, normen en gewoonten van het kind
- De pedagogisch medewerker houdt vertrouwelijke informatie die tijdens de uitoefening van het beroep verkregen wordt geheim;
- De pedagogisch medewerker oefent haar beroep op basis van deskundigheid uit;
- de pedagogisch medewerker kent de grenzen van haar beroep;
- De pedagogisch medewerker werkt mee aan de ontwikkeling en waardering van het beroep en aan haar eigen professionalisering, in relatie tot relevante maatschappelijke ontwikkelingen; zo nodig past zij haar beroepsuitoefening hier op aan;
- De pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor haar eigen beroepsmatig handelen; ze is bereid daarover verantwoording af te leggen;
- De pedagogisch medewerker gedraagt zich zodanig dat het aanzien van en het vertrouwen in het beroep behouden blijven.

b. De pedagogisch medewerker in relatie tot het kind en diens ouder(s)

- De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de verzorging en begeleiding zo veel mogelijk wordt afgestemd op de wensen en behoeften van het kind. De pedagogisch medewerker stelt, voor zover mogelijk, samen met het kind de behoefte aan verzorging en begeleiding vast. Indien het kind niet in staat is om geheel of gedeeltelijk aan te geven wat het wil, dan overlegt de pedagogisch medewerker met de ouders van het kind;
- De pedagogisch medewerker gaat een professionele relatie met het kind en diens ouders aan.
- De pedagogisch medewerker informeert de ouders en het kind over de manier waarop het pedagogisch beleid in relatie tot het kind uitgevoerd wordt, in aansluiting op de behoeften van het kind;

- De pedagogisch medewerker informeert de ouders en het kind over hun rechten en plichten door duidelijk te maken welke wetten en regels invloed hebben op de vormgeving van het pedagogisch beleid;
- De pedagogisch medewerker is zich bewust van haar machtspositie (geestelijk en lichamelijk) en dient zich zo te gedragen dat er geen schade aan het psychische en lichamelijke welbevinden van het kind wordt toegebracht;
- De pedagogisch medewerker toont in werk- en privé-situaties met kinderen en de ouders, die klant zijn bij Samenwijs, betrokkenheid met behoud van afstand.
- Indien de pedagogisch medewerker vermoedt dat er sprake is van kindermishandeling handelt zij volgens protocol Vermoeden Kindermishandeling. De pedagogisch medewerker neemt maatregelen om het kind te beschermen indien er acuut gevaar is voor het psychische en lichamelijke welbevinden van het kind;
- De pedagogisch medewerker houdt vertrouwelijke informatie die ze van en over het kind en diens ouders heeft geheim;
- De pedagogisch medewerker verzamelt de gegevens over het kind en zijn situatie die van belang zijn bij professionele beroepsuitoefening.

c. De pedagogisch medewerker in relatie tot collega's en anderen

- De pedagogisch medewerker verstrekt alleen informatie over het kind en diens ouders aan collega's binnen de eigen unit. Alleen na toestemming van het kind of diens ouders kan informatie in een breder verband als bijvoorbeeld het vestigingsteam besproken worden;
- De pedagogisch medewerker is mede verantwoordelijk voor het opzetten en bijhouden van een systeem om gegevens te bewaren;
- De pedagogisch medewerker geeft het kind of diens ouders de mogelijkheid om vastgelegde informatie in te zien en eventueel te corrigeren overeenkomstig de bepalingen in de geldende privacywetgeving;
- De pedagogisch medewerker steunt collega's die nadelige gevolgen ondervinden doordat zij zich overeenkomstig de beroepscode gedragen;
- De pedagogisch medewerker die, op basis van haar levensovertuiging, waarden en normen en/of beroepsopvatting, in conflict komt met zichzelf om mee te werken aan bepaalde handelingen, heeft de verantwoordelijkheid om de handelingen over te dragen aan collega's;
- De pedagogisch medewerker werkt samen met collega's wanneer een goede beroepsuitoefening dit vraagt. Ze erkent de eigen aard en de waarde van de bijdragen van collega's;
- De pedagogisch medewerker biedt stagiaires/leerlingen de mogelijkheid het beroep binnen het werkveld te leren. Zij draagt er zorg voor dat een stagiaire/leerling werkt in de geest van de beroepscode;
- De pedagogisch medewerker stimuleert dat er een goed leerklimaat voor de stagiaire/leerling gecreëerd wordt;
- De pedagogisch medewerker werkt mee aan de verwezenlijking van de doelstelling van de organisatie en de ontwikkeling van het beleid van de organisatie voor kinderopvang.

d. De pedagogisch medewerker in relatie tot de samenleving

- De pedagogisch medewerker ondersteunt de activiteiten van de beroepsgroep om voorwaarden te scheppen voor een goede beroepsuitoefening;
- De pedagogisch medewerker ondersteunt de totstandkoming en handhaving van rechtvaardige arbeidsvoorwaarden door open te staan voor wensen en verlangens van collega's en door samen naar oplossingen te zoeken;
- De pedagogisch medewerker spreekt de organisatie en de samenleving aan als de kwaliteit van de kinderopvang niet aan de afgesproken kwaliteitsnormen voldoet;

- De pedagogisch medewerker accepteert voor zichzelf geen geschenken, met uitzondering van de eigen verjaardag, dag van de medewerker, afscheid;
- De pedagogisch medewerker onthoudt zich van onverantwoorde activiteiten als deze een relatie hebben met de beroepsuitoefening. Zij is zich bewust van een professionele beroepsuitoefening.

3. GEDRAG EN BEROEPSHOUDING

Binnen Samenwijs hebben wij – voortvloeiende uit de beroepscode Kinderopvang – onderstaand een aantal aandachtspunten voor de professionele beroepshouding en gedrag aangegeven, waaraan de pedagogisch medewerkers en medewerkers die in direct contact staan met ouders en kinderen zich dienen te houden.

a. Algemeen:

Medewerkers moeten er zich van bewust zijn dat er bepaalde kledings- en uiterlijke kenmerken vereist zijn voor het goed uitoefenen van hun beroep. Met het oog op hun eigen veiligheid moeten ze zich niet te uitdagend kleden. Pedagogisch medewerkers hebben ook een voorbeeld rol. Daarom spreken we het onderstaande met elkaar af:

- het gezicht mag niet bedekt zijn;
- kleding is niet aanstootgevend, kapot, onveilig of vies (niet te kort, niet te laag uitgesneden en geen kettingen eraan i.v.m. veiligheid);
- schoenen zijn ergonomisch verantwoord
- haar vanaf schouderlengte wordt in vlecht of staart gedragen i.v.m. de hygiëne
- sieraden zijn toegestaan maar let erop dat ze niet te groot of scherp zijn, dus geen lange kettingen en grote oorbellen;
- draag je nagels niet te lang (i.v.m. ongelukjes en hygiëne) en let er bij gelakte nagels op dat de laklaag niet afgebrokkeld is (i.v.m. hygiëne);
- gaatjes in de oren zijn toegestaan; in verband met eigen veiligheid moeten zichtbare piercings afgeplakt of uitgedaan worden;
- aanstootgevende tatoeages of tatoeages met discriminerende inslag zijn niet toegestaan in het gezicht of op zichtbare delen van het lichaam;
- het gebruik van kauwgom tijdens het werk is niet toegestaan i.v.m. de veiligheid van de kinderen en de uitstraling naar ouders, kinderen en collega's;
- het gebruik van privé mobiele telefoons is tijdens het werk niet toegestaan behalve wanneer daar toestemming voor gegeven is door de direct leidinggevende bijvoorbeeld bij uitstapjes of tijdens vervoer;
- in verband met privacy van kinderen, ouders, collega's en anderen is het medewerkers van Samenwijs niet toegestaan over hun werk bij Samenwijs te communiceren via algemeen toegankelijke sociale media als Facebook, Hyves, MSN en Twitter.
- op het werk wordt door alle werknemers Algemeen Beschaafd Nederlands gesproken;

b. Werkhouding (pedagogisch) medewerkers tegenover ouders

"Welkom bij Samenwijs" is de basishouding. Alle medewerkers zijn gastheer en gastvrouw. We hebben een open houding naar ouders, kinderen, partners en samenleving. Dit komt tot uitdrukking in het gedrag van onze medewerkers en onze opstelling als organisatie.

- Iedere medewerker stelt zichzelf altijd voor aan nieuwe ouders of andere mensen die zich in de directe omgeving bevinden en die voor hem/haar onbekend zijn;
- Iedere medewerker is open en reageert respectvol naar anderen;
- Als pedagogisch medewerker bouw je een vertrouwensband op met alle ouders en ben je voor hen het aanspreekpunt wat betreft de kinderen;
- Draag zorg voor een goede onderlinge verstandhouding.
- Ben betrokken door te verbinden, door ouders te helpen, te steunen en door hen bij beslissingen te betrekken;

- Handel vanuit gelijkwaardigheid;
- Zorg voor een gepast evenwicht tussen beroepshouding en vriendschappelijkheid
- Heb respect voor grenzen van ouders en praat met respect over anderen;
- Neem de tijd voor ouders die met vragen zitten betreffende hun kinderen.
- Voel je verantwoordelijk door het goede voorbeeld te geven en maak je eigen belang ondergeschikt aan het algemeen belang;
- Sta open voor veranderingen en streef steeds naar verbeteringen van onze dienstverlening;
- Je dient altijd beroepsmatig te melden, wanneer je van plan bent om een vorm van werkrelatie aan te gaan bij een ouder - klant van Samenwijs (bijvoorbeeld oppassen). Indien deze relatie belangenverstrengeling oplevert, die nadelig is voor Samenwijs, dan kan de direct-leidinggevende hiervoor toestemming weigeren. Indien in de praktijk blijkt dat hierdoor tijdens het werken bij Samenwijs problemen ontstaan dan dient de instructie van de direct-leidinggevende opgevolgd te worden.

c. Gepaste en stimulerende Beroepshouding

- steeds een vriendelijk en beleefd voorkomen;
- dagelijkse uitwisseling van informele informatie
- uitwisseling van informatie betreffende jouw relatie en/of ervaringen met het kind;
- evaluatie van het verloop van de dag;
- openstaan voor en luisteren naar vragen en/of opmerkingen van de ouder(s);
- mededelingen van de ouders die belangrijk zijn altijd doorgeven aan de leidinggevende en/of collega's en altijd noteren + herhalen om het vergeten te voorkomen;

d. Ongepaste beroepshouding en dingen die je als pedagogisch medewerker nooit moet doen

- in discussie gaan met een ouder. Als een probleem zich voordoet dan verwijst je de ouder naar de manager;
- problemen omtrent het kind, in het bijzijn van het kind, met de ouder bespreken. Maak hiervoor een afspraak, of vraag de ouder even apart;
- je negatief uit laten over Samenwijs.
- vergeten dat je als medewerker het visitekaartje van Samenwijs bent.

e. Werkhouding pedagogisch medewerker tegenover kinderen

Als pedagogisch medewerker behandel en benader je de kinderen altijd correct. Je bent op het moment dat de kinderen onder jouw verantwoordelijkheid vallen ook mede - opvoeder en "vervangend gezin". Hieronder staan een aantal trefwoorden en richtlijnen die je als pedagogisch medewerker moet toepassen:

- heb ieder kind in beeld als individu en in relatie tot de groep;
- behandel een kind altijd met respect;
- wees er je bewust van als het (tijdelijk) niet altijd klikt tussen jou en een kind en omgekeerd; probeer dan uit of je collega op dat moment een betere interactie tot stand kan brengen; Het zelfde kan gelden voor het contact met ouders;
- geef een kind altijd warmte, liefde en troost;
- ben betrokken en neem altijd voor ieder kind de tijd en luister naar zijn/haar mening en/of verhalen;
- wees altijd eerlijk, oprecht en rechtvaardig;
- geef duidelijk grenzen aan en respecteer grenzen van kinderen;
- geef een duidelijke structuur en leidraad aan de kinderen;

- behandel een kind gelijkwaardig, als een kleine volwassene, en zoals je zelf behandeld wilt worden;
- bevorder en stimuleer de zelfstandigheid;
- neem de tijd om een vertrouwensband met ieder kind op te bouwen;
- behandel alle kinderen als gelijken.

f. Niet acceptabele werkhouding of gedrag tegenover kinderen

- overmatig, overdreven of regelmatige stemverheffing van de pedagogisch medewerker;
- ruwe aanpak of behandeling;
- extremen zoals slaan, knijpen, duwen, ruw oppakken en gillen;
- een over het algemeen neerbuigende en/of kwetsende houding ten opzichte van de kinderen;
- zaken waarvan aangenomen kan worden dat het gevaar kan opleveren voor de kinderen;
- alle overige zaken waarvan aangenomen kan worden dat een kind hierdoor in zijn ontwikkeling en/of vertrouwensgevoel kan worden geremd;
- alle overige zaken die naar het inzicht van de direct leidinggevende en/of collega-pedagogisch medewerkers niet geaccepteerd kunnen worden.

h. Gezondheid en hygiëne

Als (pedagogisch) medewerkers ga je bewust om met je leefstijl en je conditie, passend bij het werk dat je doet.

Op het werk mag een medewerker geen alcoholpromillage in het bloed hebben of onder invloed van drugs zijn. De waardes zijn nul.

DENK ER ALTIJD AAN DAT JE MET BABY'S EN KLEINE KINDEREN WERKT!!!

Pedagogisch medewerkers die niet conform deze regels hun beroep uitoefenen kunnen - in afwachting van nader (medisch) onderzoek - op non-actief worden gesteld.

In bovenstaande is vooral de beroepscode voor pedagogisch medewerkers en overige medewerkers die in direct contact staan met ouders en kinderen ingegaan. Daarin zitten heel veel gedrag- en houdingsaspecten die ook van toepassing zijn op de overige medewerkers binnen Samenwijs. In het volgende gedeelte staan we nog even expliciet stil bij een aantal zaken uit de beroepscode voor deze groep.

4. TOT SLOT

De overige medewerkers hebben een andere taakopdracht dan de pedagogisch medewerkers. Zij bieden geen directe zorg maar verrichten ondersteunende en voorwaardenscheppende taken en diensten. Ook zij kunnen direct of indirect contacten hebben met de kinderen, ouders en samenwerkingspartners. In dit contact kunnen eveneens positieve of negatieve gevoelens ontstaan. Ook van deze medewerkers wordt verwacht, dat zij handelen vanuit een open houding.

a. Algemene uitgangspunten overige medewerkers

Medewerkers met een voorwaardenscheppende of ondersteunde functie

- begeleiden en ondersteunen klanten en collega's met respect, zonder onderscheid te maken in levensbeschouwing, waarden, normen en gewoonten;
- houden vertrouwelijke informatie die zij tijdens de uitoefening van hun beroep krijgen geheim;
- oefenen hun beroep uit op basis van deskundigheid en kennen de grenzen van hun beroep;
- werken mee aan de ontwikkeling en professionalisering in relatie tot relevante maatschappelijke ontwikkelingen. en passen zo nodig de beroepsuitoefening hier op aan;
- zijn verantwoordelijk voor het eigen beroepsmatig handelen en zijn bereid daarover verantwoording af te leggen;
- gedragen zich zodanig dat het aanzien van en het vertrouwen in het beroep behouden blijven
- stellen zich representatief op en werken klantgericht naar (toekomstige) klanten en collega's.

b. Overige medewerkers in relatie tot collega's en anderen

Medewerkers met een voorwaardenscheppende en ondersteunde functie

- zijn mede verantwoordelijk voor het opzetten en bijhouden van een systeem om gegevens te bewaren. Administratieve medewerkers geven collega's de mogelijkheid om vastgelegde informatie in te zien en eventueel te corrigeren overeenkomstig de bepalingen in de geldende privacywetgeving;
- steunen collega's die nadelige gevolgen ondervinden doordat zij zich overeenkomstig de beroepscode gedragen;
- hebben de verantwoordelijkheid om de handelingen over te dragen aan collega's wanneer zij, op basis van levensovertuiging, waarden en normen en/of beroepsopvatting, in conflict komen met zichzelf om mee te werken aan bepaalde handelingen;
- werken samen met collega's vanuit een goede beroepsuitoefening. Respecteren de eigen aard en waarde van de bijdrage van collega's;
- werken mee aan de verwezenlijking van de doelstelling van Samenwijs.

BIJLAGE: KERNWAARDEN SAMENWIJS

"Welkom bij Samenwijs" is de open houding van waaruit wij werken.

Wij hebben een open houding naar ouders, kinderen, partners en samenleving. Dit komt tot uitdrukking in het gedrag van onze medewerkers en in onze opstelling als organisatie. Aan die houding liggen overtuigingen en kernwaarden ten grondslag.

Dit zijn de kernwaarden van Samenwijs, zoals vastgesteld in het najaar van 2011:

- *Open* door respectvol te reageren, door verantwoording af te leggen over ons werk en actief feedback te vragen en te geven;
- *Betrokken* door te (ver)binden in de buurt, door elkaar te helpen en te steunen en door anderen bij beslissingen te betrekken;
- *Gelijkwaardig* door zelfstandigheid te bevorderen en te stimuleren;
- *Respect* door grenzen van anderen te respecteren en door met respect over anderen te praten;
- *Verantwoordelijk* door het goede voorbeeld te geven en eigen belang ondergeschikt te maken aan het algemeen belang;
- *Resultaatgericht* door open te staan voor veranderingen en steeds naar verbeteringen te streven binnen de afgesproken termijnen.

In onze benadering van de kinderen vertalen wij deze kernwaarden in pedagogische normen en waarden.